

VIETNAM BULLETIN

• hoe +
pacificeert
men?

• bunker's
koloniale
problemen

50ct

tweede jaargang nr 11, 28 oktober 1967

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1 2811 98, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar; los nr f 0,50
 Buitenland f 7,- per half jaar

EEN NIEUWE STRATEGIE: DE LAATSTE KANS

door Jean-Pierre Vigier in de rubriek "Libres Opinions" van Le Monde (27/28-8-'67). Vigier is maitre de recherches CNRS, wapendeskundige en op dit moment met één van de onderzoekteams van het Tribunaal ter Beoordeling van Oorlogsmisdaden in Noord-Vietnam.

Als men er later op terugziet, zal, volgens mij, de conferentie van de Organisatie van Latijns Amerikaanse Solidariteit (OLAS) te Havanna het officiële ontstaan markeren van een nieuwe strategie van de revolutionaire arbeidersbeweging en van de volkeren uit de "Derde Wereld", gericht tegen het steeds krachtiger wordende offensief van het Amerikaanse imperialisme. Het is een opmerkelijk feit dat deze strategie het resultaat is van de ervaringen, die de volkeren die het meest in strijd gewikkeld zijn, opgedaan hebben en nog steeds opdoen. Op het ogenblik wordt deze strategie ondersteund door de Vietnamezen, Cubanen, Koreanen en door de meest vooruitstrevende bewegingen in Azië, Latijns-Amerika en Afrika.

Hierbij moeten enkele aspecten aandacht krijgen: ten eerste: de achtergrond van de conferentie wordt gevormd door een analyse van het karakter, de kracht en de werkelijke doeleinden van de politiek van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, een analyse waar een groot deel van de arbeidersbeweging en de progressieve elementen in het Westen nog niet aan willen. Deze analyse berust op de bewustwording van de gevolgen van de Amerikaanse overmacht, zoals deze voortkomt uit het gebruik dat het "grootkapitaal" van de Verenigde Staten maakt van de middelen die de grote wetenschappelijke veranderingen en de moderne techniek verschaffen. De Verenigde Staten van Amerika hebben het meeste voordeel gehad van de Tweede Wereldoorlog. Aan het einde der vijandelijkheden bracht hun industrie 50% van de wereldproductie voort en leverde zij éénderde van alle export ter wereld, terwijl de oorlog in het eigen land niets verwoest had. Sindsdien hebben de leidende kringen in Amerika deze superioriteit alleen maar verder versterkt. Zij profiteerden van de gemeenschappelijke strijd der volkeren tegen het fascisme, zodat ze nu een onevenredig deel van de wetenschappelijke verworvenheden, de materiële middelen en de natuurlijke hulpbronnen, waarover de mensheid beschikt, in handen hebben.

Op het ogenblik streven de Verenigde Staten naar niets minder dan naar de wereldoverheersing. Zij deinzen noch voor indirecte interventie, noch voor gewapende interventie, noch voor chantage op landen waar honger heerst, terug. Waar zij domineren, worden de rijke naties rijker, de arme naties armer. De kloof tussen de rijke en de arme landen, die te wijten is aan de verslechtering van de ruilvoet in het handelsverkeer, wordt steeds groter. Alle welwillende woorden van de hoogontwikkelde kapitalistische landen over de hulp aan de onontwikkelde landen verbergt hun politiek, die deze landen in onontwarbare moeilijkheden brengt, niet. Tweederde der mensheid verzinkt meer en meer in een hopeloze ellende. Dit alles moge als achtergrond dienen voor het feit dat de Verenigde Staten hun agressie tegen Vietnam uitbreidden, militaire putsches stimuleerden, Nkrumah deden vallen, hun mariniers inzetten tegen Santo Domingo en een militaire dictatuur deden ontstaan in Griekenland.

Tegenover een offensief van een dergelijke omvang betekent de conferentie van de OLAS mijns inziens een zeer belangrijke etappe in de uitstippeling van een strategie van het tegenoffensief, een strategie die zowel voor de "Derde Wereld" als voor de volkeren uit de hoogontwikkelde geïndustrialiseerde landen een reële waarde heeft. Het is duidelijk dat, in een tijd waarin de techniek zo'n grote vlucht neemt, het onmogelijk is machtsverhoudingen te "bevriezen". Het ene systeem moet zich ten koste van het andere ontwikkelen. Het is onmogelijk naast de Verenigde Staten te leven voordat deze door kracht, door het scheppen van nieuwe machtsverhoudingen, gedwongen zijn af te zien van hun streven naar de wereldoverheersing.

In de tweede plaats werd de conferentie gekenmerkt door het doorslaggevende belang dat alle deelnemers hechtten aan de oorlog in Vietnam en aan het beslissende karakter hiervan. Allen die de conferentie bijwoonden, zijn ongetwijfeld getroffen door het wezen en de toon van hun kameraden Nguyen Ngoc en Nguyen Van Thieu, die de Democratische Republiek Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront vertegenwoordigden. Een wezenlijk deel van het succes, dat de denkbeelden hadden, waar de Cubaanse revolutie voor staat, bestaat uit het feit dat deze twee het volkomen eens waren met de ideeën van "Che" Guevara en met de noodzaak om de gewapende strijd in Latijns-Amerika uit te breiden (...)

Als laatste punt kunnen we zeggen dat de deelname van de meest vooruitstrevende vertegenwoordigers van de negerbeweging in de Verenigde Staten grote invloed op de conferentie gehad heeft. Welbeschouwd is dit een zeer belangrijke stap, die een keerpunt in de geschiedenis van de Verenigde Staten kan betekenen. De Verenigde Staten die gewikkeld zijn in de oorlog in Vietnam, zijn voor de eerste keer niet in staat een minderheid te absorberen. De tijd van de immigranten en de pioniers is voorbij. Het is duidelijk dat het meest dynamische deel van de zwarte gemeenschap in de Verenigde Staten "The American Way of Life" verwerpt en dat het zich bewust wordt van de reële verbondenheid met de strijders in Vietnam en in Latijns-Amerika.

De nieuwe strategie van het tegenoffensief, zoals deze op de conferentie naar voren kwam, betekent de laatste kans voor degenen die de revolutie, het socialisme en de vooruitgang willen, om de loop der gebeurtenissen werkelijk en wezenlijk te beïnvloeden (een situatie zoals in de zomer van 1914 en 1939).

Als de mensen zich weten te verenigen en gaan optreden om de Verenigde Staten in Vietnam te verslaan, zal de algehele oorlog kunnen worden voorkomen. Daartoe moeten andere fronten, andere Vietnams ontstaan om de strijdkrachten van de Verenigde Staten te versnipperen en ze te dwingen zich terug te trekken.

De arbeidersbeweging van 1967 heeft niet het recht de weg van Léon Blum en de sociaal-democraten uit 1937 te bewandelen. Zo luidt het oordeel te Havanna. Dit oordeel behoort niemand toe. En het zou communisten en revolutionairen weinig fraai staan als zij zouden proberen het verdacht te maken door er alle mogelijke etiketjes op te plakken, want in dit oordeel ligt, naar mijn weten, de enige hoop om de mensheid te sparen voor een algemeen gebruik van waterstof- en kobaltbommen.

Het is niet waar dat de bewegingen die in de OLAS vertegenwoordigd zijn, "kleine linkse groepjes met een pro-Chinees taaltje" zijn. Wie beseft niet dat deze mensen de immense meerderheid, gevormd door de geëxploiteerde en vernederde massa's van Latijns-Amerika, vertegenwoordigen? Het is duidelijk dat de meeste redenaars trachtten een eigen oorspronkelijke revolutionaire lijn uit te stippelen, die aangepast is aan de realiteit van Latijns-Amerika. Ieder weet, of zou moeten weten, dat de theoretici van deze lijn (Castro en Guevara) weigeren wat in de landen buiten Latijns-Amerika gebeurd is, slaafs na te volgen.

De enige en echte, moeilijke en harde weg naar de vrede gaat heden ten dage via het beroep op de moed van de strijdenden. Hij gaat via de overwinning van het Vietnamese volk en via de verbreiding van de revolutie in Latijns-Amerika.

(Jean-Pierre Vigier, Le Monde 27/28-8-'67)

ADVERTENTIEFONDS

We ontvingen de volgende giften:

H.D.S. te A f2,50; G.M. te H. f5,-; W.H.P. te H. f5,-; P.M.D. te G. f15,-;
J.J.O. te G. f5,-; C.H.L. te U. f2,50; M.B. te M. f2,50; T.K. te G. f2,75;
J.O. te G. f5,-; P.C.B. te B. f50,-; A.B. te A. f10,-; W.H. te 's-G. f20,-;
J.W.P. te A. f25,-.

Totaal tweede verantwoording f 150,25.

De goede gevers worden hartelijk bedankt.

Ons volgende project zal een advertentie in Vrij Nederland zijn. Dankzij de folder heeft het Vietnam Bulletin er vele abonnees bij gekregen.

Meerdere giften blijven zeer welkom. Ons gironummer is 1281198; vermeldt "Advertentiefonds".

DE BLADEN WAARUIT DOOR HET VIETNAM BULLETIN GECITEERD WORDT (II)

In onderstaande rubriek geven redacteuren, oudredacteuren en andere medewerkers hun persoonlijke mening over de bladen waaruit regelmatig door het Vietnam Bulletin wordt geciteerd of die om andere redenen belangrijk zijn.

Red. VB

RAMPARTS

Het Amerikaanse blad Ramparts heeft, wat Vietnam betreft, een lange en voortreffelijke staat van dienst. In juli '65 werden de structuur en de intriges van de Amerikaanse Vietnam Lobby (Kardinaal Spellman e.a.) blootgelegd (VB I, nr 8); in juli '66 publiceerde het de ervaringen van de ex-sergeant-majoor Don Duncan over het optreden van de Special Forces, de halfgeheime elite-eenheden van het Amerikaanse leger, in Vietnam (VB I, nr 4). In januari '67 volgde het onderzoek van de arts Pepper naar de (afschuwelijke) positie van de kinderen in de Vietnamese oorlog; in mei '67 tenslotte een analyse van de plannen die in militaire kring bestaan om de oorlog in Laos verder uit te breiden (VB II, nr 8).

Ramparts werd in 1962 opgericht als progressief katholiek blad. De laatste jaren is het één van de belangrijkste spreekbuizen van de Amerikaanse New Left beweging geworden.

Het blad is lichtelijk sensationeel - de redactie heeft de uitgesproken bedoeling iedere maand één of meer onthullingen te brengen - maar dat gaat niet ten koste van de betrouwbaarheid. De berichtgeving over de CIA-infiltratie in de Amerikaanse en internationale studentenwereld (februari '67) bijvoorbeeld bleek juist. Dankzij de combinatie van sensatie met betrouwbaarheid ging de oplage van het blad omhoog van 74.000 in oktober '66, via 228.000 in maart '67, tot meer dan 300.000 nu.

Het julinummer was vrijwel geheel gewijd aan de Israëliisch-Arabische oorlog en bevatte onder meer een essay van I. F. Stone over de toekomst van Israël.

Het laatst verschenen (oktober) nummer geeft achtergronden van de besteding van ten behoeve van de missie bijeengebrachte gelden en de arrestatie van Papandreou.

Het blad is fraai uitgevoerd met veel illustraties, en bevat naast politieke onderwerpen, gedichten, boekbesprekingen en zelfs af en toe een toneelstuk.

Maarten van Dullemen

Ramparts valt, voor zover bekend, niet in Nederland in bibliotheken te lezen. Om onverklaarbare redenen beschikken noch de officiële Amerikaanse bibliotheek, noch het Amerika Instituut van de Universiteit van Amsterdam erover.

Het blad is echter wel, zij het onregelmatig want het is snel uitverkocht, in de losse verkoop bij de Athenaeum Boekhandel, Spui, Amsterdam, en kost daar f 3,75 per nummer. Onlangs is een Nederlandse alleenvertegenwoordiger van Ramparts aangesteld, zodat te verwachten valt dat de aanvoer regelmatig zal worden.

Een abonnement kost 8 dollar per jaar (15 dollar voor twee jaar). Het beste kan men zijn abonnement zelf nemen door de dollars op te sturen naar:

Ramparts subscription department, 1255 Portland Place, Boulder, Colorado 80302, USA.

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 28 augustus tot 16 september

- 28 aug. - Een groep Amerikaanse senatoren wil Vietnam voorleggen aan de Verenigde Naties. De Amerikaanse Generaal Wallace Green dringt aan op "krachtiger luchtactie" tegen Noord-Vietnam.
- 29 aug. - Bij een opinieonderzoek in de Verenigde Staten wil 34% terugtrekking van de Amerikaanse troepen.
- 30 aug. - Het Bevrijdingsleger bevrijdt in de Zuidvietnamese stad Quang Ngai bijna 1000 gevangenen. Volgens een woordvoerder van het State Department zou de Amerikaanse regering een bommenpauze overwegen.
- 31 aug. - Een subcommissie van de Amerikaanse senaat, die zich tot woordvoerder maakt van de mening van de belangrijkste generaals, verklaart dat de bombardementen moeten worden verhevigd en dat met name de haven van Haiphong dient te worden

- aangevallen. Het Bevrijdingsfront publiceert een nieuw programma. Het NBF wil een "onafhankelijk, democratisch, neutraal en welvarend Zuid-Vietnam" opbouwen.
- 1 sept. - President Johnson heeft ontkend dat McNamara, minister van defensie, zal aftreden wegens geschil van mening over de bombardementen. Hij ontkent een vredesoffensief te overwegen, of de bombardementen te willen stopzetten. 300 van de 350 doelen op de lijst van de chef staf worden reeds gebombardeerd, aldus Johnson.
- 2 sept. - In Saigon worden twee kranten, waarvan één Boeddhistische, verboden wegens het "verspreiden van communistische propaganda". Kolonel Pham Van Lieu, voormalig hoofd van de Zuidvietnamese veiligheidspolitie, is onder huisarrest geplaatst wegens het "steunverlenen aan een burgervkandidaat".
- 3 sept. - Verkiezingen in de door de regering gecontroleerde gebieden van Zuid-Vietnam. Het militaire duo Thieu-Ky behaalt met 34,9% van de uitgebrachte stemmen de overwinning in de presidentsverkiezingen. De Generaals worden tweede in Saigon, Danang, Hue en andere grote steden. 2,65 miljoen mensen, die in gebieden wonen die onder bestuur van het Bevrijdingsfront staan, hebben geen oproepkaart gekregen. Bij de senaatsverkiezingen behalen katholieke kandidaten de absolute meerderheid (de katholieke bevolking van Zuid-Vietnam bedraagt 10%).
- 4 sept. - Het State Department verklaart zich tevreden met de uitslag van de verkiezingen.
- 5 sept. - In Honolulu houden de waarnemers, die president Johnson ter observatie naar de Zuidvietnamese verkiezingen heeft gestuurd, een vergadering. Zij zijn van mening dat de verkiezingen eerlijk zijn toegegaan. Zeven kandidaten van de presidentsverkiezingen vragen de ongeldigheidsverklaring wegens fraude van de verkiezingsuitslagen.
- 6 sept. - Het Bevrijdingsfront bezet gedurende enige uren de provinciale hoofdstad Tam Ky. In een brief aan de Tweede Kamer drukken ruim 300 Nederlanders hun teleurstelling uit over het onlangs gehouden Vietnamdebat. Het feit dat er een motie is aangenomen, die bewust geen onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam eist, betekent in feite steun aan de minister die zijn buitenlands beleid niet wenst te veranderen, aldus de ondertekenaars. De waarnemers die president Johnson naar Zuid-Vietnam heeft gestuurd, menen dat de verkiezingen eerlijk zijn verlopen.
- 7 sept. - PSP-senator Boetes keert uit Hanoi terug. Hij is ervan overtuigd dat de Vietnamezen zullen overwinnen. Hij heeft Hanoi niet mogen verlaten en meent dat de Noordvietnamezen ongenueanceerd denken. McNamara deelt mee dat de Amerikaanse regering besloten heeft een versperring te bouwen tussen beide delen van Vietnam, die infiltratie onmogelijk moet maken. McNamara weigerde antwoord te geven op de vraag of deze barrière zich door Laos zal uitstrekken. De barrière zal bestaan uit allerlei middelen van "prikkeldraad tot de meest verfijnde elektronische apparatuur". In het versterkte Amerikaanse kamp Con Thien, dat sedert geruime tijd onderworpen is aan heftig artillerievuur, vallen 113 doden.
- 8 sept. - Noorwegen stuurt een groep Nobelprijswinnaars naar Noord- en Zuid-Vietnam om naar een mogelijke oplossing te zoeken.
- 11 sept. - Cambodja beschuldigt de Verenigde Staten in een brief aan de Veiligheidsraad van het voorbereiden van agressie tegen dit koninkrijk. In de brief wordt ontkend dat de bevoorrading van het Bevrijdingsfront via Cambodja loopt. In Vientiane, de hoofdstad van Laos, wordt verklaard dat de regering het eventuele doortrekken van de McNamara-barrière door dit land heilloos vindt.
- 13 sept. - De Amerikaanse Senaat aanvaardt een defensiebegroting van bijna 70 miljard dollar. Het Amerikaanse ministerie van Arbeid deelt mee dat de oorlog in Vietnam de afgelopen twee jaar aan meer dan een miljoen Amerikanen nieuwe werkgelegenheid heeft gegeven. Het stadsbestuur van New York weigert bij de a.s. verkiezingen in november de Vietnamese oorlog aan een referendum te onderwerpen. De verzoeken hiertoe werden door 93.000 en 63.000 handtekeningen gesteund, terwijl het wettelijk vereiste aantal om een onderwerp aan een referendum onderworpen te krijgen, 50.000 bedraagt. 1000 studenten in Saigon hebben geweigerd examens af te leggen uit protest tegen de volgens hen frauduleuze verkiezingen.

- 14 sept. - De totale verliezen aan vliegtuigen en helikopters boven geheel Vietnam bedragen, volgens Amerikaanse opgaven, $3\frac{1}{2}$ miljard dollar. Het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront reageert afwijzend op de door o. a. minister Rusk geuite idee om de kwestie-Vietnam voor de Verenigde Naties te brengen.
- 15 sept. - De presidentskandidaat Truong Dinh Dzu is in Saigon tot negen maanden gevangenisstraf veroordeeld en 3,2 miljoen piaster boete op de (uit 1963 daterende) beschuldiging dat hij illegaal de som van 11.000 dollar naar de USA zou hebben overgemaakt. Berichten van het AFP uit Hanoi maken melding van een daar bestaande bereidheid met onderhandelingen te beginnen als de bombardementen gestaakt zijn, dit, ook al zouden de USA in het midden laten of deze staking al of niet definitief is.

(Alg. Handelsblad-Int. Her. Tribune-Le Monde)

PACIFICATIE

door Stewart Alsop, Saturday Evening Post 25-3-'67

De Amerikaanse militairen in Vietnam hebben een hartstochtelijke passie om voor verslaggevers te doceren. De meeste van deze "colleges" zijn saai en weinig informatief. Maar in een "college", dat ik kreeg van een mooie officier in het hoofdkwartier van de mariniers in Danang, werden de twee belangrijkste feiten van de oorlog beknopt samengevat.

"We hebben hier vier taken", zei de officier opgewekt. "De eerste taak is: veilige bases vestigen. Dat is al gebeurd. De tweede taak is de troepen van de vijand op te zoeken en te vernietigen. Daar zullen we tegen het einde van 1967, of misschien al eerder, mee klaar zijn." Uit zijn stem klonk absoluut vertrouwen.

"En dan?"

"Onze derde taak is het pacificeren van de bewoonde gebieden langs de kust. We moeten ze beveiligen tegen de Vietcong. En onze vierde taak" - zijn stem klonk plotseling veel minder overtuigd - "is de weg bereiden voor de Vietnamezen, zodat ze het tenslotte van ons kunnen overnemen."

"Hoeveel tijd zal dat kosten?"

"Misschien vijf, misschien tien jaar, misschien nog langer - maar in vredesnaam, schrijf niet dat ik dat gezegd heb." Hij zweeg even en voegde er toen aan toe: "De moeilijkheid is, dat ze in Washington een snelle oplossing willen en die is er gewoon niet."

Het vertrouwen van de officier van de mariniers onderstreept het eerste belangrijke feit van de oorlog in Vietnam, namelijk dat de Amerikaanse troepen hard bezig zijn die oorlog te winnen waarvoor ze naar Vietnam gezonden werden. Deze strijd tegen de geregelde troepen van de vijand wordt voor het grootste gedeelte gestreden in de oerwouden, in de dun bevolkte gebieden ten noorden van Saigon en in de gebieden langs de kust.

Het plotselinge verlies van vertrouwen van de officier onderstreept het tweede belangrijke feit van de oorlog, namelijk dat er in Vietnam nog een andere oorlog aan de gang is - en deze oorlog zijn de Amerikanen niet aan het winnen. Deze "andere oorlog" is de strijd tegen de infra-structuur van de Vietcong met als inzet de beheersing van de ongeveer 2500 dorpen van Zuid-Vietnam. De infra-structuur is de communistische tegen-regering (en in grote gebieden van Zuid-Vietnam is het de echte regering), die belastingen int, meedogenloos soldaten recruteert, en een steeds strenger wordend gezag uitoefent.

De oorlog, gevoerd om de dorpen te "pacificeren", is vrijwel geheel de verantwoordelijkheid van de troepen van de regering in Saigon. Zelfs in gebieden die volledig beheerst worden door deze troepen, is de infra-structuur werkzaam als een grimmige geest. Deze "geest" geeft telkens van zijn aanwezigheid blijk, op een manier die berekend is om de mensen ervan te overtuigen dat de regering van Zuid-Vietnam hun veiligheid niet kan waarborgen. In een groot gedeelte van de Mekongdelta, een enorm uitgestrekt half-moeras vol mensen, is de infra-structuur zelfs sterker dan een jaar geleden.

Daarom zal president Johnson binnenkort een belangrijke beslissing moeten nemen, tenzij er een eind komt aan de oorlog door onderhandelingen. Hij zal moeten besluiten of Amerikaanse troepen de taak moeten krijgen de delta en de andere dichtbevolkte gebieden langs de kust te pacificeren.

Deze beslissing, die alleen de president kan nemen, is even belangrijk als zijn besluit in 1965 om Noord-Vietnam te bombarderen en Amerikaanse troepen naar Zuid-Vietnam te sturen. Ervaren Amerikaanse burgerlijke ambtenaren in Saigon geloven dat, als de Amerikaanse strijdkrachten de pacificatie gaan uitvoeren, er zeker belangrijk meer troepen moeten

komen. Ze geloven ook, dat de aard van de oorlog zal veranderen, dat het Amerikaanse leger een semi-permanent bezettingsleger zal worden en dat Zuid-Vietnam in feite een Amerikaanse kolonie zal worden.

Veel gezaghebbende militairen zijn van mening, dat de Amerikanen de dichtbevolkte gebieden moeten pacificeren. Ze redeneren: "De Zuid-Vietnamezen kunnen 't niet. Daarom moeten de Amerikanen het doen, anders komt er nooit een einde aan de oorlog." En het verlangen van de president om voor november 1968 van de oorlog af te zijn, is zo groot dat de militairen wel weer hun zin zullen krijgen, hoewel zijn burgerlijke adviseurs ertegen zijn. Maar kunnen de Amerikanen die taak aan? De plaats om een antwoord op deze vraag te krijgen, is de streek rondom het hoofdkwartier der mariniers in Danang. De mariniers hadden een speciale opdracht: dit gebied pacificeren. Ze zijn er nu al twee jaar hard mee bezig. Volgens een persbericht uit Danang "(hebben) de mariniers geëerd dat ze om deze oorlog te winnen niet alleen de bevolking moeten bevrijden, maar ook hun harten en hun vertrouwen winnen."

Dorpskermis

Om "het volk te bevrijden" - dat wil zeggen, de dorpen te pacificeren - hebben de mariniers een speciale techniek ontwikkeld, die ze "dorpskermis" noemen. 's Nachts omsingelen ze een dorp en trekken er bij zonsopgang samen met een detachement van het Vietnamese leger of de politie binnen. Alle mensen worden bij elkaar gedreven. Iedereen die probeert te ontsnappen, wordt natuurlijk neergeschoten. (In een "dorpskermis" vorig jaar werden 45 leden van de Vietcong gedood en 17 gevangen genomen.)

Als het schieten is afgelopen, begint de kermis. Er worden concerten gegeven en films gedraaid. Militaire tandartsen lopen tussen de mensen en behandelen slechte tanden. Er wordt een hartig maal opgediend - misschien wel gebraden kip en ijs. Ondertussen worden de "VC's" (mensen die ervan worden verdacht lid van de Vietcong te zijn) afgevoerd naar "ondervragingskampen". In een "hard" dorp worden de meeste mannen tussen de 18 en 40 jaar bij de VC ingedeeld. Aan het einde van de dag krijgen de vrouwen, kinderen en oude mannen, die dan nog overgebleven zijn, elk 80 piaster (ongeveer twee gulden) en zij mogen dan naar hun huis terugkeren. De mariniers trekken hierna weer verder.

Het is de moeite waard zich voor te stellen wat een "dorpskermis" voor indruk zou maken in een Amerikaanse stad. Zo kan men een idee krijgen waarom het altijd zo moeilijk is voor een buitenlands leger om af te rekenen met een goed georganiseerde guerrillabeweging. Stelt u zich voor: grote (ruim twee meter lang), riekende, vreemde mannen trekken onverwachts bij zonsopgang een Amerikaans stadje binnen. Ze schieten iedereen, die probeert te ontsnappen, neer en drijven de rest van de inwoners samen in het stadhuis of de bioscoop. Stelt u zich de vreemde muziek voor, het vreemde, vette voedsel en de reusachtige tandartsen die door de menigte lopen, in alle monden kijken en, ondanks tegenspartelen, glimlachend tanden trekken. Stelt u zich verder voor dat u ziet hoe bijna alle jonge mannen van de stad in vrachtauto's weggevoerd worden, terwijl de vrouwen, kinderen en oude mannen elk twee gulden krijgen en naar huis mogen gaan.

Wat zou de reactie zijn van de bevolking van een Amerikaanse stad? Zouden ze echt hun "harten en vertrouwen" schenken aan de reuzenbuitenlanders? Tenzij u zich voorstelt, dat de bevolking van een Vietnamese dorp heel anders geaard is dan de bevolking van een Amerikaans dorp (of enig ander dorp op aarde), is het antwoord op deze vraag volkomen duidelijk.

De mariniers lopen over van goede wil en verrichten zeer veel goede daden. Ze herstellen wegen, bouwen scholen, delen "maternity kits" ("moederuitrustingen") uit aan de moeders en glimlachjes en snoep aan de kinderen. Ze doen de grootste moeite om te voorkomen dat bevolkingscentra gebombardeerd worden (in tegenstelling tot de verhalen zijn plat-gebombardeerde dorpen in Zuid-Vietnam zeldzaam) en ze lijden liever verliezen dan de schijn te wekken wreedheden tegen de burgerbevolking te begaan.

En toch: het winnen van "de harten en het vertrouwen" van de bevolking is onverenigbaar met het doden, gevangen nemen of naar ondervragingskampen sturen van de jonge mannen. De taak van de mariniers blijft het doden of gevangen nemen van de Vietcong en niet het uitdelen van uitrustingen voor vroedvrouwen.

"We zullen die schooiers te grazen nemen", zei een jonge officier van de mariniers toen hij zijn plannen uitlegde voor het "zuiveren" van een dorp dat al eens "gezuiverd" was en waar de Vietcong in teruggekeerd was. "Maar de moeilijkheid is, dat we niet weten wie we te

grazen moeten nemen." Het is onvermijdelijk dat soms de verkeerde mensen te grazen worden genomen. Dit helpt niet erg bij het winnen van "de harten en het vertrouwen" van de overlevenden.

(Stewart Alsop, Saturday Evening Post 25-3-'67)

(vervolg) OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 16 september tot 1 oktober

- 16 sept. - De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, maakt bekend dat de USA besloten hebben een (in 1972 operationeel) antirakettraketsysteem tegen mogelijke "aanvallen van China" te zullen gaan bouwen. De kosten hiervan zullen voorlopig vijf miljard dollar zijn. In Noord-Vietnam wordt het staalcomplex van Thai-Nguyen gebombardeerd.
- 17 sept. - Amerikaanse bommenwerpers bombarderen op één minuut vliegen (11 kilometer) van de Chinese grens. Eén Amerikaans verkenningsvliegtuig wordt boven China neergeschoten.
- 18 sept. - De journalist Harry Ashmore beschuldigt president Johnson ervan een vredeskans te hebben getorpedeerd. Samen met zijn collega William Baggs heeft hij, met toestemming van het State Department, op 12 januari Ho Chi Minh gesproken gedurende twee uur. De brief die hierna in overleg met het State Department als Amerikaans voorstel werd geschreven, bevatte minder vergaande eisen als Johnsons eigen brief van 2 februari, die het initiatief doorkruiste. Noord-Vietnam maakt bekend dat (voor het eerst) twee B-52 reuzenbommenwerpers zijn neergehaald.
- 19 sept. - Het gebouw van de diplomatieke missie van Formosa in Saigon wordt voor de helft verwoest. De aanslag wordt in verband gebracht met de ontdekking (op 30 augustus) dat er Formosa-Chinezen voor de Amerikanen werken op de geheime radioafluisterbases Phu Bai. Vier leden van de International Voluntary Service (IVS), o.w. de directeur en de onderdirecteur, hebben in Saigon ontslag gevraagd "om te protesteren tegen de Amerikaanse Vietnampolitiek". Van de 152 leden van de organisatie hebben er 49 een protestbrief aan Johnson ondertekend.
- 20 sept. - In het lopende jaar zijn meer Amerikanen gedood dan in de zes voorafgaande jaren samen (6721 tegen 6644); in het totaal 83.443 Amerikanen werden gewond, waarvan 45.705 in het lopende jaar, zo is in Saigon bekend gemaakt. In Saigon zijn 2000 man troepen uit Thailand gearriveerd.
- 21 sept. - Een Amerikaanse waarnemer, die de Zuidvietnamese verkiezingen heeft bijgewoond, prof. David Wurfel, verklaart: "Vervalsingen hebben 300.000 à 500.000 extra stemmen opgeleverd. Honderdduizenden stemmen werden uitgebracht onder druk van de autoriteiten." Au Trungh Thanh, de afgewezen kandidaat voor de presidentsverkiezingen, is door de politie in Saigon gearresteerd. Na 18 uur wordt hij (onder druk van de Amerikaanse ambassade, naar men aanneemt) vrijgelaten. In de Verenigde Naties verdedigt de afgevaardigde van de USA, Goldberg, de politiek van zijn land. Het centrum van Haiphong wordt gebombardeerd.
- 23 sept. - In Moskou wordt een overeenkomst getekend voor hulp aan Noord-Vietnam. De hulp zal worden uitgebreid. Volgens Amerikaanse schattingen bedraagt de Sovjet-hulp in 1965 555 miljoen dollar en in 1966 één miljard. Generaal Walt, oudcommandant van de mariniers in Vietnam, is voorstander van een invasie in Noord-Vietnam.
- 24 sept. - De republikeinse senator Karl Mundt heeft bekend gemaakt dat: "De Verenigde Staten China hebben bedreigd met atoomwapens wanneer China in de oorlog in Vietnam tussenbeide zou komen."
- 25 sept. - Generaal Westmoreland verklaart dat het gebied van Con Thien onderworpen is aan de grootste concentratie van vuurkracht in de geschiedenis. In de steden Danang, Hue en Saigon hebben militairen en Boeddhisten tegen de militaire junta gedemonstreerd. De in Saigon verzamelde studenten eisen: ongeldig verklaring van de verkiezingsuitslag, het staken van de bombardementen en terugtrekking van Amerikaanse troepen.

- 26 sept. - De chef-staf van de USA, Generaal Wheeler, heeft medegedeeld dat de mogelijkheid om de bevolkingscentra van Hanoi en Haiphong te bombarderen, wordt overwogen, zo blijkt uit een sterk gecensureerd verslag van de hearing van een senaatscommissie gehouden op 16 augustus. Volgens Hanoi zijn er nu 2328 vliegtuigen en helikopters boven Noord-Vietnam neergeschoten. In Haiphong is de op 2,7 kilometer van het stadscentrum liggende Kien-Anbrug gebombardeerd.
- 27 sept. - De Britse minister van Buitenlandse Zaken, Brown, keert na een bezoek aan Johnson pessimistisch terug over de mogelijkheden van vrede. Hon Gay, op twee na de belangrijkste havenstad van Noord-Vietnam, wordt gebombardeerd.
(Alg. Handelsblad-Le Monde)
- 28 sept. - De advocaat Trung Dinh Dzu, kandidaat bij de presidentsverkiezingen, wordt gearresteerd op beschuldiging van belediging van de rechterlijke macht. Waarnemers menen dat het de bedoeling van de militaire junta is Dzu's invloed bij de besprekingen over de geldigheid van de verkiezingen uit te schakelen. Een andere kandidaat voor de presidentsverkiezingen, Vo Hong Khanh, wordt eveneens gearresteerd. Generaal Thieu wijst de eis van de Boeddhisten om het ontwerp-handvest van de Boeddhistische kerk (dat de pro-regeringsfractie in de Boeddhistische kerk als moederkerk van het land erkent) in te trekken van de hand. In de USA is een genootschap van zakenlieden tegen de oorlog in Vietnam opgericht.
- 29 sept. - President Johnson houdt een belangrijke redevoering over Vietnam in San Antonio. Hij verklaart dat de sleutel van de actie van de VS in Vietnam de veiligheid van de VS zelf is. Een speciale commissie van de Zuidvietnamese voorlopige vergadering heeft de op 3 september gehouden verkiezingen met 16 tegen 2 stemmen ongeldig verklaard.

BUNKER's "KOLONIE"-REBELLEN

door Mark Frankland (Observer 15-10-'67)

De steeds groter wordende Amerikaanse druk op de Zuidvietnamese regering dreigt een nationalistische reactie in Saigon op te wekken die heel wat schade zou kunnen berokkenen aan de oorlogsactiviteiten van beide landen.

Deze reactie beperkt zich niet meer tot de gebruikelijke kritiek op Amerika. "Het is heel ernstig", zei een gematigd en bijzonder redelijke minister deze week. "Als de Amerikanen op deze manier doorgaan zal het erg moeilijk worden de communisten samen te verslaan." Later zei dezelfde minister: "U weet dat sommige Vietnamezen zeggen dat Bunker zich eerder als de gouverneur van een kolonie gedraagt dan als een ambassadeur."

De Vietnamezen beweren dat deze druk de afgelopen maanden steeds sterker is geworden en zich nu van militaire zaken uitbreidt tot civiele aangelegenheden. Een oudere ambtenaar zei: "De Amerikanen verlangen steeds meer te zeggen te hebben in detailkwesties, zowel op centraal als op provinciaal niveau.

Zwakheden

Volgens officiële Vietnamese bronnen hebben de Amerikanen onlangs voorgesteld dat ze de vergaderingen van de Nationale Begrotings Commissie zouden bijwonen. De Vietnamese reactie was dat dit soort dingen de communistische propaganda in de kaart speelden.

Dezelfde bronnen vermelden dat ambassadeur Bunker zowel president Thieu als vice-president Ky heeft gezegd wie hij als eerste minister in de zo snel mogelijk te vormen regering wilde hebben. Intelligente Vietnamese ambtenaren zijn zich bewust van een groot aantal zwakheden in hun administratie. Ze erkennen dat die, op provinciaal niveau, door de eisen van het leger en de Vietcong, vaak gevoerd wordt door niet veel meer dan een handjevol meisjes en oude mannen.

De groeiende druk op de Vietnamezen is begonnen met de aankomst in Saigon, deze lente, van ambassadeur Ellsworth Bunker, vergezeld van een nieuw topteam waarin onder meer de vroegere medewerker op het Witte Huis Robert Komer zit als civiel leider van het pacificatieprogramma. De 73 jaar oude Bunker bleek veel harder te zijn dan zijn patriciërs-uitendlijk zou doen vermoeden, en dat heeft de Vietnamezen geschokt. Wat echter weinig Vietnamezen zich schijnen te realiseren is dat de Amerikaanse Missie steeds meer kritiek krijgt van Amerikaanse journalisten hier en van politici in Washington, die willen dat ze nog harder worden. Er is ook een bijna steeds voortdurend debat tussen leden van de Amerikaanse

missie over de vraag hoeveel druk men op de Vietnamese regering mag uitoefenen om iets gedaan te krijgen. Een oudere VS-ambtenaar met veel ervaring op het platteland concludeerde onlangs dat Amerika "lang niet zoveel invloed heeft uitgeoefend als het had kunnen doen". De voorstanders van meer "druk" zijn vooral bezorgd over de corruptie en het effect daarvan op het Vietnamese leger en de doelmatigheid van de Amerikaanse hulp in het algemeen. Ze spreken vol hoop over een lijst van 50 oudere Vietnamese ambtenaren die wegens corruptie ontslagen moesten worden, waaronder een divisiecommandant en zelfs een generaal die een van de vier legercorpsen aanvoert.

De Amerikanen bestuderen ook het geval van een provincie waar meer dan 1000 pas gevangen genomen mannen, die ervan verdacht werden bij de Vietcong te horen, door plaatselijke autoriteiten werden vrijgelaten, waarschijnlijk nadat ze een boete hadden betaald. Elke dag horen de Amerikaanse ambtenaren dit soort verhalen, hoewel niet altijd even sterk als dit. Maar in de huidige sfeer willen oudere Vietnamezen en zij die op verantwoordelijke posten zitten, de Amerikaanse beschuldigingen niet zonder meer beamen. Ze stellen dat het in Vietnam niet erger is dan in Thailand of op de Filipijnen, twee favoriete bondgenoten van Amerika. Zij stellen dat er hier altijd corruptie is geweest, maar dat de aanwezigheid van zoveel Amerikanen kansen op oneerlijk fortuin heeft geboden, waarvan men tot nog toe niet had durven dromen.

(Observer 15-10-'67)

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg
Harpstraat 25
UTRECHT

25-6

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND